

Monahia Irina GAVRILĂ

MAICILE ARHIMANDRITE ECATERINA ȘI FEVRONIA MICLAUȘ

În anul 1900 coborau pentru a doua oară, din Podișul Transilvaniei, pe drumuri de munte și dealuri, cu căruța plină de alimente și bagaje, credincioșii Ioan și Ioana Miclăuș din comuna Tiliștea, județul Sibiu, urmași din neamul martirului Oprea Miclăuș de la Săliște.

Străbăteau acest drum pentru a duce și pe a doua copilă a lor, cu numele de Ioana, de 12 ani, la Sfânta Mănăstire Hurez, unde în 1894 duseseră pe prima născută, Maria, tot la vârsta de 12 ani și o încredințaseră lui Dumnezeu.

Acest drum n-a fost ușor, căci a durat trei zile și nici durerea lor părintească ușor de suportat, ca să-și rănească inima de două ori, asistând la momentul despărțirii, însă dorința fiicelor n-au putut s-o înfrângă, pentru că o socoteau ca o chemare de la Dumnezeu, spre a sluji în tagma monahală.

Aceste copile, de mici, arătau înclinare spre cele spirituale, fiind nelipsite de la biserică, cuminți și ascultătoare.

În acest pământ bun au fost semănate cuvintele Domnului: „Oricine voiește să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea sa și să-Mi urmeze Mie”. (Mat. XVI, 24). Și iarăși: „Cine a lăsat frați sau surori, sau tată, sau mamă, sau femeie, sau copii, sau moșii, sau case pentru numele Meu, înmulțit va lua înapoi și va moșteni, viața veșnică” (Mat. XIX, 29).

Pe atunci Sfânta Mănăstire Hurezu, ctitoria marelui voievod Constantin Brîncoveanu, era cu viață idioritică, stareț fiind monahia Epifania Teodorescu.

În 1900, la sosirea în mănăstire a Ioanei Miclăuș, sora sa cea mai mare, Maria, gusta frumusețea vieții de mănăstire de 6 ani. Aceași monahie, Agapia Nicolaescu, le-a fost mamă duhovnicească, hrănindu-le cu tot felul de învățături duhovnicești și povățuindu-le cu tot lucrul bun, îngrijindu-se și de a le învăța muzica psaltică.

Amândouă erau model de trăire monahală, neîntrecute în supunere, smerenie, ascultare.

Încredințându-se conducerea Sfintei Mănăstiri de dorința lor nestrămutată de a trăi o viață duhovnicească, le-a tuns în monahism, pe Maria, cea mai mare, în anul 1900, dându-i numele de Ecaterina, iar pe sora sa Ioana, în 1908, numind-o Fevronia.

Maica Fevronia era o fire energetică și îndemânată la tot lucrul, fiind înzestrată de Dumnezeu și cu o voce limpede, frumoasă și dulce, plină de simțire. Când citea *Cazania* sau din *Viețile Sfinților*, de multe ori trebuia să termine altcineva, căci se îneca în plâns.

Dovadă de trăire duhovnicească, de pricepere și devotament pentru grija monahală este faptul că, în anul 1913, au fost găsite destoinice pentru a fi trimise de Sf. Episcopie a Râmnicului Nouului Severin să scoată din ruină și să organi-

zeze Sf. Mănăstire Sărăcinești.

În 1916, când a izbucnit Primul Război Mondial, s-au înrolat în serviciul Crucii Roșii. Le stau în minte cuvintele: „Călătorul care merge printr-o cetate creștină nu găsește acolo acele circuri..., ci spitale, unde bolnavii sunt îngrijiți de fecioare care au părăsit familia lor, pentru a se face surorile, fiice și mumele răniților”.

Același lucru făcuseră și alte monahii. (Monahia Paisia Vasilescu, Sf. Mănăstire Dintr-un Lemn).

Pe front au fost model de comportare, devenind mamele și surorile răniților, veghind la căpătâiul lor și dându-le îngrijirile necesare, precum și sfaturi folositoare în suferințele lor.

Dovadă de purtarea exemplară ce au avut-o, cităm din adeverințele organelor superioare de la Spitalele de Campanie nr. 63, 38, 291 și 250, prin care se atestă că: „Monahiile Ecaterina și Fevronia Miclăuș au funcționat la acest spital de la decretizarea mobilizării până în ziua de 10 februarie 1918, când au fost repartizate la Spitalul nr. 250. În tot intervalul acesta, monahiile au servit ca infirmiere și au depus tot zelul și activitatea în serviciile ce le-au fost încredințate, având și o purtare exemplară”.

La Spitalul nr. 250, din Vaslui, cele două monahii au stat până la 12 mai 1918. Un act de arhivă atestă că monahiile „Fevronia Miclăuș și Ecaterina Miclăuș, au fost repartizate în serviciul acestui spital cu Ordinul nr. 7928/1918, al Consiliului de Administrație a Spitalelor Militarizate din Vaslui..., făcând serviciul de infirmier”. Actul mai menționează conștiinciozitatea lor și „puterea demnă de laudă”.

Maica Fevronia Miclăuș a fost demobilizată cu Ordinul nr. 1960 din 21 iunie 1918 al Direcției Sanitare a Ministerului de Război și împreună cu sora ei, s-a înapoiat la Sf. Mănăstire Hurez.

De aici, reorganizându-se viața monahală, Sf. Episcopie le-a trimis, din nou, la Mănăstirea Sărăcinești, unde totul fusese distrus de război. Maica Ecaterina a fost numită stareță, iar Maica Fevronia „casieră, econoamă, cântăreață de strană și maestra atelierului”. După cum spune Maica Fevronia într-o cerere către Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Firmilian, dânsa a luat locul Martei, iar Maica Ecaterina pe al Mariei.

Maica Fevronia era o fire foarte energică, activă și stăruitoare, când vrea să realizeze lucruri de folos obștească, pe când Maica Ecaterina era timidă și înclinată mai mult spre lectură și meditație.

La Sf. Mănăstire Sărăcinești, care de la început a fost organizată cu viață de obște, a luat ființă, în 1923, atelierul de industrie casnică, aprobat de Ministerul Cultelor, atelier în care se lucrau scoarțe, covoare, pânză, strofe, tricotaje, haine preoțești și cusături. În atelier lucrau maici, surori și eleve din

satele vecine, care, după o școlarizare de 4 ani, primeau obișnuita calificare. Obiectele lucrate aici erau valorificate prin expoziții la Sf. Mănăstire Cozia.

Atelierul a funcționat ca școală până în anul 1930. Din venitul lui și cu priceperea și cu strădania obștii monahale, condusă de aceste două monahii, s-au ridicat din temelie la Sf. Mănăstire Sărăcinești atelierelor, s-au renovat chiliile și s-au făcut și alte lucrări de gospodărie.

Tot în acești ani, cele două surori Miclăuș au fost trimise de P.S. Episcop Vartolomeu Stănescu să introducă viața de obște și în celelalte mănăstiri din Oltenia, organizând în același timp și ateliere de industrie casnică, lucru ce nu a fost ușor de realizat, monahiile fiind obișnuite cu viața idioritică (fiecare cu avutul ei).

Lângă Craiova, se afla pe atunci în ruină Mănăstirea Jitianu, ctitorie a voievodului Constantin Basarab Cîrnu. Și aici, aceea care era să desțelenească ogorul spiritual și să dea viață acestei vetre străbune a fost rânduită tot maica Fevronia Miclăuș. Din ordin superior, în 1933, lasă Sărăcineștii în floare, sub conducerea surorii sale Ecaterina, care fusese ridicată la rangul de arhimandrită, iar cuvioșia sa, cu 10 maici, veneau pe malul Jiului. Aici n-au găsit decât o biserică plină de bălării, ruine și șerpi din Rovinele uitate, ale lui Mircea cel Bătrân.

Nu se poate descrie întru totul munca depusă și lipsurile ce au îndurat aici.

În câteva luni au înjghebat o căsuță unde să se adăpostească, deoarece personalul monahal stătea în sat, cu chirie.

Prin munca depusă de maici și cu ajutorul câtorva credincioși, pe ruinele chiliilor de altădată, care păreau că se roagă să fie refăcute, s-a înălțat, ca prin minune, o frumoasă clădire cu etaj, în stil brâncovenesc.

Datorită multilateralei activități depuse, maica Fevronia Miclăuș a fost ridicată la rangul de arhimandrită. Arhiepiscopia Craiovei, în adresa nr. 5011/1944, scria: „Având în vedere activitatea depusă la Sf. Mănăstire Sărăcinești, județul Vâlcea, cât și la Sf. Mănăstire Jitianu, județul Dolj, pe care ați refăcut-o complet din starea de părăsire în care se afla, cu părintească dragoste. Vă facem cunoscut că v-am acordat rangul de arhimandrită”.

Cu adresa nr. 20.348 i s-a înmănat gramata de ctitoră a Mănăstirii Jitianu.

Și aici, ca și în celelalte mănăstiri pe unde a trecut, maica Fevronia Miclăuș a înființat, între altele, un atelier de covoare,

a cărui faimă a trecut și peste hotare.

A știut să îndeplinească munca cu rugăciunea, astfel că în timp ce se întrecea păcănitul războaielor (pe unul era gravat „ora et labora”), cu bătaia furculițelor de la ghergheturile de covoare, răsunau cântările bisericesti (tropare, condace, catavasii, axioane etc.).

Cu toată munca depusă în ateliere, nu s-au neglijat nicio dată slujbele după tipicul mănăstiresc, socotindu-se ca fiind principala datorie. Au știut să formeze conștiința personalului din mănăstiri, atribuind fiecărui suflet încredințat lor, leacul potrivit, după cuvintele Apostolului Pavel: „Dojeniți pe cei fără rânduială, îmbărbătați pe cei slabi de înger, sprijiniți pe cei neputincioși, fiți îndelung răbdători față de toți” (I. Tes, V, 5, 14).

În aceste două mănăstiri nu era deosebire în îmbrăcăminte, în hrană sau în confort.

Din economiile obștii se ajutau familii sărace, se îmbrăcau copii orfani, se dădeau ajutoare la înmormântările oamenilor nevoiași. Se făceau milostenii chiar cu animale din gospodăria mănăstirii, precum și cu cereale.

Ca o recompensă și stimulare a zelului cu care a lucrat pentru cinul monahal, I.P.S. Mitropolit Firmilian, la 4 mai 1948, acordă maicii Arhimandrite Fevronia rangul de „Stareță Stavroforă”: „Încredințându-Ne Noi înșine de râvna sfântă și de activitatea Prea Cuvioasei Monahii Fevronia Miclăuș, Stareța Sfintei Mănăstiri Jitianu, județul Dolj, care a ridicat această Sfântă Mănăstire din starea de părăsire în care se afla și a încheiat aici viața de obște, închinată muncii și rugăciunii, i-am dat prin hirotiesie rangul de Stareță Stavroforă, cu dreptul de a purta la Sf. Slujbe, Sf. Cruce și baston”.

Astfel făcându-și datoria, au răposat întru Domnul: Maica Ecaterina în 1943 și a fost înmormântată la Sf. Mănăstire Sărăcinești, iar Maica Fevronia în anul 1969, în vârstă de 81 ani, fiind îngropată în curtea bisericii din Tilișca, comuna natală.

Iar eu, ca fostă ucenică a Maicii Fevronia, urmând cuvintele Sfântului Apostol Pavel: „Aduceți-vă aminte de mai marii voștri, care v-au grăit vouă cuvântul lui Dumnezeu; priviți cu luare aminte cum și-au încheiat viața și le urmați credința”, (Evrei XIII, 7), aștern aici aceste rânduri de omagiu și cinstire.

Restituire propusă de prof. Cornelia GHINEA, regăsită în revista „Mitropolia Olteniei”, nr. 11-12/1971.

NOTE

- 1 Săliștea ținea de Tilișca. A se vedea ștampila comunală, în Arhiva Sf. Mitropolii a Olteniei, dosarul nr. crt. 59 M/ 1928-1949, f. 14.
- 2 Vezi dosar cit., ff. 13 și 16. În continuare, citind din acest dosar, vom indica numai: dosar, fila...
- 3 Vezi dosar, ff. 23-25, 54.
- 4 *Sfântul Vasile, Arhiepiscopul Kesarei Kapadokiei (329-379)*, traducere de Iosif, Mitropolit Primat, București, 1898, pp. 283-284.
- 5 Revista „Mitropolia Olteniei”, 1971, pp. 104-105.
- 6 Dosar, f. 44.
- 7 Dosar, f. 45.

- 8 Dosar, f. 55.
- 9 Dosar, ff. 51-54.
- 10 Dosar, ff. 18.
- 11 Dosar, f. 54.
- 12 Dosar, ff. 24-54.
- 13 Dosar, f. 24.
- 14 Dosar, f. 26.
- 15 Dosar, f. 38.
- 16 Dosar, f. 39.